

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 64/1
Podgorica, 16.02.2019. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „**Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva**“ d.o.o. iz Budve, emiteru opšteg televizijskog programa „**TV Budva**“, izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera mjera **jer je** u periodu od 09. do 11. januara 2019., u terminu od 20:00 do 21:00 sati, emitovao serijski program pod nazivom „Hell on wheels“ (prim.aut. 1. prevod – „Pakao na točkovima“), koji nije pravilno katagorisan, najavljen, označen i raspoređen, kao sadržaj koji nije primjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. kršenja obaveze emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti (član 55 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i član 22 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima ("Sl. list CG", br. 35/11 i 07/16)),
 - b. kršenja obaveze emitera da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera (član 23 stav 1 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - c. kršenja obaveze emitera da za označavanje sadržaja iz tačke a., koristi grafičku oznaku koja predstavlja krug sa crvenom brojkom (član 23 stav 2 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - d. kršenja obaveze emitera da grafičkom oznakom 16, označi sadržaj koji nije primjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina, jer se radi o sadržaju u kojem se na detaljan i realističan način prikazuje nasilje i njegove posljedice, zastrašujuće scene i diskriminatorno ponašanje (član 23 b i 24 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima),
 - e. kršenje obaveze da se programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 sati (član 24 stav 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima).
3. Nalaže se privrednom društvu „**Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva**“ d.o.o. iz Budve, da usaglasí emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „**TV Budva**“ sa obavezama definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „**Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva**“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „**TV Budva**“ objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru „TV Budva“ upozorenje zbog emitovanja serijskog program pod nazivom „Hell on wheels“, u periodu od 09. do 11. januara 2019., u terminu od 20:00 do 21:00 sati, jer je emiter propustio da predmetne sadržaje kategoriše i najavi kao neprimjerene za maloljetnike mlađe od 16 godina, označi sadržaje sa oznakom 16 i rasporedi ih i emituje isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 časova“.

5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja, nalazom Sektora za monitoring od 16.01.2019. godine (akt br. 05-64 od 16.01.2019. godine), Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je konstatovala da je, privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva“ d.o.o. (u daljem tekstu: „emiter“), emitovalo serijski program pod nazivom „Hell on wheels“ (prim.aut. 1. prevod – „Pakao na točkovima“), u periodu od 09. do 11. januara 2019., u terminu od 20:00 do 21:00 sati.

Imajući u vidu programske standarde u elektronskim medijima, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon“), Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-06.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica, Agencija je emiteru dostavila nalaz Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-64/1 od 17.01.2019. godine).

Dana 30.01.2019.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br.02-64/2 od 30.01.2019.g.) u kojem se navodi da „postoji mogućnost da je došlo do propusta u pogledu neobjavlivanja zvučnog i vizuelnog upozorenja za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika“ zbog, kao se ukazuje, tehničkih problema izazvanih virusom. Na kraju izjašnjenja emiter navodi „da se ovakvi i slični propusti neće ponoviti“.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i izjašnjenju emitera, kao i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. U periodu od 09. do 11. januara 2019.godine u okviru programa „TV Budva“, u terminu od 20:00 do 21:00 sata emitovan je serijski program pod nazivom „Hell on wheels“ (prim.aut. 1. prevod – „Pakao na točkovima“).
2. Dana 9. januara 2019. godine, emiter televizijskog programa „TV Budva“ je emitovao serijski program „Hell on wheels“ season 3 – 2013, 3. epizoda „Range war“ u terminu od 20:05:16 do 20:48:39 (43 minuta 23 sekunde).

- U 02:35 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja slijedi:

Akter 1: „Indijanci su nas pobili, pokrali nam stoku. Pravio sam se mrtav dok su mi ovo radili“;

(slijedi scena u kojoj akter skida šešir i pokazuje okrvavljenu glavu)

Akter 2: „Koliko je mrtvih?“;

Akter 1: „Pet. Šest, ako ja umrem. Misliš da će moći da mi zašiju kosu?“;

(slijedi scena u kojoj akter, iz kofe pune krvi, vadi dio svoje kose)

Akter 2: „Bolje prestani da pričaš i vrati šešir na glavu“.

U trenutku kada akter vraća dio kose u kofu, prikazana je ubodna rana na stomaku nastala upotrebom oštrog predmeta.

- U 10:45 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja slijedi:

Akter 1: „...Nemoj ih sve poubijati.“;

Akter 2: „Nadam se da neće nas poubijati“.

Nakon toga su, uz brzu promjenu kadrova, prikazane scene u kojima je ubijeno desetak ljudi, a jedan od protivnika biva udaren pištoljem u glavu nakon čega pada na zemlju. Nedugo zatim i on biva ubijen.

U 15:46 minutu od početka emitovanog sadržaja slijedi scena u kojoj glavni lik unosi tijelo (leš) nastradalog protivnika (lice ubijeno u sceni opisanoj u prethodnom segmentu) u krčmu i smješta ga na stolicu, simulirajući situaciju kao da je u pitanju živa osoba. U par navrata, prikazan je krupan kadar nastradalog lica.

U 30:27 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja slijedi scena u kojoj muškarac za šankom krčme u ruci drži odrubljenu glavu starije muške osobe. Scena se nastavlja u kadrovima od 32:21 minuta kada muškarac stavlja odrubljenu glavu u dublju metalnu vaziju koju potom gura rukom po šanku, nedaleko od sebe.

U završnoj sceni prikazanoj od 42:37 minuta slijedi kadar u kojem su prikazane odrubljene glave, ostaci i kosti više nastradalih osoba.

3. Dana 10. januara 2019. godine, emiter televizijskog programa „TV Budva“ je emitovao serijski program „Hell on wheels“ season 3 – 2013, 4. epizoda „The game“ u terminu od 20:06:45 do 20:50:06 sati (43 minuta 21 sekund).

- U 05:30 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja slijedi:

Akter 1: „...Znate li šta Kajove (prim. aut 2.- indijansko pleme) rade neznancima? Oni vole da pale vatre. Pale ruke, lice, grudni koš. Jednom sam video jednog golog Teksašanina vezanog za stub. Skinuli su mu skalp, odsekli mu prste, 'šljive'. Onda su mu ubacili vrelo ugljevlje pod kožu. Gledali su kako se polako peče.“;

Akter 2: „Dobro je što ti nisi neznanac!“;

Akter 1: „Ne, nisam...“

- U 17:14 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja prikazuje se scena igre koja se naziva „stickball“ u kojoj šest učesnika učestvuju u tuči uz korišćenje drvenih palica. Prikazuju se scene u kojima se snažnim zamasima drvenih palica protivnici obaraju na zemlju. Scene se odvijaju brzo, ali zvučno i vizuelno se postiže efekat snažnih udaraca po glavi protivnika koji leži na zemlji uz prikazivanje tijela na zemlji sa smrskanom, krvavom lobanjom.

Nakon odnošenja mrtvog tijela sa terena igra se nastavlja u scenama prikazanim od 24:16 minuta. Prikazuje se scena okrvavljenog tijela koje leži na zemlji dok se protivnik sprema da zada završni udarac palicom u glavu, od čega odustaje u kadrovima od 25:21 minut.

- U 26:54 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja prikazuje se scena sa dva muškarca vezana za drvene stubove, dok članovi indijanskog plemena pripremaju lomaču oko stubova. Vezani muškarci su okrvavljeni.
- U 30:49 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja prikazuje se scena u kojoj je lomača zapaljena i vezani muškarci čekaju da se vatra razbukti. U 31:12 minutu se prikazuje krupni kadar okrvavljenog lica jednog od vezanih ljudi koji plače i (reklo bi se) moli se.

4. Dana 11. januara 2019. godine, emiter televizijskog programa „TV Budva“ je emitovao serijski program „Hell on wheels“ season 3 – 2013, 5. epizoda „Searchers“ u terminu od 19:56:45 do 20:40:12 sati (43 minuta 27 sekundi).

- U 15:11 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja slijedi scena u kojoj tri osobe drže vezanog muškarca na stolici, zapešanih usta, uz konstataciju jednog od njih: „Ako vikneš, raspориću te kao ribu. Čuješ?“ uz propratnu scenu vađenja noža iz omota. Nedugo zatim, uz prijetnju nožem i palicom ispod vrata slijedi udarac palicom u glavu protivnika. Scena se nastavlja u 38:19 minutu u kojoj okrvavljeni, vezani muškarac sjedi na podu, dok drugi uzima nož zaboden u drveni zid, kreće ka njemu, obara ga na pod (scena propraćena jakim zvučnim

efektima kako bi se naglasio dramski efekat) međutim kida konopac kojim su mu bile vezane ruke i oslobađa ga.

- U 15:11 minutu od početka emitovanog programskog sadržaja prikazana je scena u kojoj jedan muškarac obara drugog na zemlju i zadaje mu četiri udarca rukom u predjelu glave. Nastavak scene slijedi u 27:29 minutu, uz prijetnju pištoljem, nakon čega, po nagovoru prijatelja, odustaje.

5. Članom 55 stav 2 Zakona i član 22 stav 1 Pravilnika propisana je dužnost emitera da objavi zvučno i vizuelno (pisano i grafički) upozorenje za programske sadržaje kojima se može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika i takve programe jasno označi vizuelnim simbolom tokom čitavog trajanja i emituje te programske sadržaje u vrijeme i na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga maloljetnici u uobičajenim okolnostima čuti ili vidjeti.
6. Članom 23 stav 1 i 2 Pravilnika propisano je da se pisano i zvučno upozorenje emituje neposredno prije početka označenog sadržaja, u vidu telopa sa tekstom sljedeće sadržine: "Program koji slijedi nije primjeren za maloljetnike mlađe od 12, 16 ili 18 godina", uz istovremeno čitanje od strane spikera, kao i da grafičku oznaku predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija, tokom cijelog trajanja označenog programskog sadržaja.
7. Članom 23a Pravilnika propisano je da prilikom kategorizacije programskih sadržaja, treba uzeti u obzir da li se u njima prikazuju: nasilje i njegove posljedice, kao i u kom kontekstu se prikazuju navedeni sadržaji i posebno: broj, dužina, učestalost, intezitet (u kojoj mjeri postoji zvučna, vizuelna ili verbalna naglašenost) i detaljnost prikazivanja sadržaja koji može ugroziti fizički, zdravstveni, moralni, mentalni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj maloljetnika;
8. Članom 23b stav 1 alineja a), b), f) i i) Pravilnika propisana je obaveza emitera da grafičkom oznakom 12, označi sadržaj koji nije namijenjen maloljetnicima ispod 12 godina i ima sljedeća obilježja:
 - a) povremeno prikazivanje umjerenog nasilja i njegovih posljedica, dok se teško nasilje i njegove posljedice mogu prikazivati kratko i bez detalja.
 - b) izuzetno, kratko i rijetko prikazivanje scena koje sadrže detaljno prikazivanje teškog nasilja i njegovih posljedica može biti prisutno u programskom sadržaju ako je to opravdano njegovim obrazovnim ciljem;
 - f) zastrašujuće scene mogu se umjerenom prikazivati, s tim da one ne smiju biti učestale i posebno naglašene;
 - i) diskriminatorско postupanje ne sme biti prikazano uz pozitivan stav prema takvom postupanju, niti ga je dozvoljeno prikazivati ako je ono preduzeto uz vršenje nasilja;
9. Članom 24 stav 1 alineja a) i e) Pravilnika propisana je obaveza emitera da grafičkom oznakom 16, označi sadržaj koji nije namijenjen maloljetnicima ispod 16 godina i ima sljedeća obilježja:
 - a) teško nasilje i njegove posljedice mogu biti detaljno prikazani, ali programski sadržaj ne smije biti naročito usmjeren na scene u kojima se oni detaljno prikazuju;
 - e) zastrašujuće scene mogu biti učestalo i intezivno prikazane, ali samo ako takve scene nisu posljedica sadističkog ili seksualnog ponašanja;
10. Članom 24 stav 3 Pravilnika propisano je da se programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22:00 do 06:00 sati.
11. Nesporna je činjenica da je predmetnim emitovanjem serijskog programa emiter propustio da objavi pisano i zvučno upozorenje zbog, kako navodi u izjašnjenju, „*tehničkih problema izazvanih virusom*“.
12. Serijski program obiluje scenama teškog nasilja sa njegovim posljedicama koje su detaljno prikazane („Hell on wheels“ season 3 – 2013, 4. epizoda „The game“ u 17:14 minutu *Prikazuju se scene u kojima se snažnim zamascima drvenih palica protivnici obaraju na zemlju. Scene se odvijaju brzo, ali zvučno i vizuelno se postiže efekat snažnih udaraca po glavi protivnika koji leži*

na zemlji uz prikazivanje tijela na zemlji sa smrskanom, krvavom lobanjom.) pa isti nije pravilno kategorisan. Naime, umjesto oznake 16 emiter je predmetni programski sadržaj označio grafičkom oznakom 12.

13. Predmetni programski sadržaj koji prema kategorizaciji programa nije primjeren za maloljetnike mlađe od 16 godina, emitovan je u terminu od 20:00 do 21:00 sati, iako se saglasno čl. 24 st. 3 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, programski sadržaji sa oznakom 16 mogu emitovati isključivo u periodu od 22,00 do 06,00 časova.
14. Emiter je tokom trajanja predmetnog sadržaja emitovao grafičku oznaku zeleni krug sa bijelim ispisanim brojem što je suprotno članu 23 stav 2 Pravilnika kojim je definisano da grafičku oznaku predstavlja krug sa crvenom brojkom, koja mora biti jasno vidljiva i koja se emituje u gornjem uglu ekrana, nasuprot uobičajenom mjestu identifikacionog znaka medija.

Može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnih sadržaja prekršio programske standarde vezane za katogorisanje, označavanje, najave i raspoređivanje sadržaja koji mogu štetiti razvoju maloljetnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-06 od 04.03.2013. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio čl. 55 st. 1 Zakona i čl. 22 st., 23, 23b i 24 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se javnom emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Budva“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu.

Ovo rješenje će biti objavljeno na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva“ d.o.o.
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Beli Džafić

The image shows a circular official stamp of the Agency for Electronic Media (AEMCG) of Montenegro. The stamp contains the text 'AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE' and 'PODGORICA'. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Abaz Beli Džafić'. The signature is written in a cursive style and extends to the right of the stamp.